

מזמור לתודה, נשמת כל חי

מזמור לתודה

מזמור לתודה על הנס מדי יום ביומו

תיקנו לומר מדי יום ביומו "מזמור לתודה", לפי שאין יום שאין בו נס לאדם, ואין בעל הנס מכיר בניסו. ומכיון שצריך האדם לתת הודאה על הניסים שעושה ה' עמו, קבעו לומר מדי יום "מזמור לתודה" ומעין זה תיקנו לומר בתפילת ההודאה בשמונה עשרה "מודים אנחנו לך על ניסוך שבכל יום עמנו" רב רובין זצ"ל "טללי אורות על התפילה" בשם השל"ה הקדוש

קרבן תודה, פרסום שמו יתברך בעולם

אמר רבי יהודה אמר רב: ארבעה צריכין להודות, יורדי הים, הולכי מדבריות, ומי שהיה חולה ונתרפא, ומי שהיה חבוש בבית אסורים (ברכות נד:). אלו הם הארבעה שחייבים בהודאה להקב"ה. כשהבית המקדש היה קיים, ארבעה אלו היו מביאים קרבן מיוחד הנקרא "קרבן תודה". היום שאין לנו ביהמ"ק תיקנו לומר בבחינת "ונשלמה פרים שפתינו", לומר בפסוקי דזמרה, פרק תהלים העוסק בענין ההודאה "מזמור לתודה הריעו לה' כל הארץ וכו'". קרבן תודה בעצם הוא קרבן שלמים, והשתנה דינו משאר קרבנות שלמים בכך שכל קרבן שלמים היה נאכל לשני ימים ולילה, ואילו קרבן תודה, רק יום ולילה. פרט נוסף שהתייחד בו קרבן תודה: בעל הקרבן הביא גם לחמי תודה, שנאכלו בחלקם ע"י הכהנים וחלקם ע"י הבעלים. והנה כשאדם הביא קרבן שלמים הוא היה מקבל הרבה בשר, ומאחר והוא לא היה יכול לאכול הכל לבדו תוך שני ימים ולילה אחד, הוא מזמין כמה אנשים נוספים ידידיו וקרוביו שיאכלו עמו. אבל קרבן תודה, שצריך לאוכלו תוך יום ולילה, וגם ישנם ארבעים לחמי תודה שצריך לאוכלם תוך כדי זמן זה, עקב כך היה בעל הקרבן מזמין הרבה יותר אנשים, ועל ידי זה היו מתפרסמים ניסיו וחסדיו של השם יתברך. כאשר השי"ת עושה חסד עם אדם, עליו לפרסם זאת! זה דבר חשוב מאוד! "ויספרו מעשיו ברינה וכו', וירוממוהו בקהל עם" (תהלים קטז, יז). לכן הנוסח במזמור זה הוא: "הריעו לה' כל הארץ", להודות להקב"ה בקול רם ולפרסם שמו בכל הארץ. "לך אזבח זבח תודה, ובשם ה' אקרא" (תהלים קטז, יז)

רב פינקוס בספרו "נפש שמשון, סידור התפילה"

נשמת כל חי

אילו פינו מלא שירה כים... אין אנחנו מספיקים להודות לך ה' אנו אומרים "אילו פינו מלא שירה כים ולשונונו רנה כהמון גליו... אין אנו מספיקים להודות לך ה' אלוקינו

וכו' ולברך את שמך על אחת מאלף אלפי אלפים ורבי רבבות פעמים הטובות שעשיתי עם אבותינו ועימנו וכו'". ותכף לאחר מכן אנו אומרים: "על כן איברים שפילגת בנו ורוח ונשמה שנפחת באפנו ולשון אשר שמת בפינו, הן הם יודו ויברכו וישבחו... את שמך מלכנו". השאלה העולה היא, הרי לפני מספר משפטים הצהרנו כי "אילו פינו מלא שירה כים ולשונונו רנה כהמון גליו וכו'", איננו יכולים להודות להקב"ה. כיצד, פתאום באחת הכל משתנה, ואנו מעידים כי כל איברים מודים ומשבחים את הקב"ה? וכך ישב המגיד מדובנא: "אילו פינו מלא שירה כים ולשונונו רנה כהמון גליו, ושפתותינו שבח כמרחבי רקיע... אין אנו מספיקים להודות לך ה' אלוקינו... על אחת מאלף אלפי אלפים... הטובות שעשית עם אבותינו ועמנו". אבל בכל אופן אנו ממשיכים ואומרים: רבונו של עולם, "עם כל איברים שפילגת בנו, ורוח ונשמה שנפחת באפנו ולשון אשר שמת בפינו, הן הם יודו ויברכו וישבחו". הפה, הלשון, הנשמה והרוח, אינם שלנו. הפה הוא שלך וכך גם הלשון, הנשמה והרוח, וממילא הן הם שידו ויברכו וישבחו לך, בעזרתך ובכוחך הגדול.

אולם עדיין יש להוסיף באור דברים, כיצד זה יתכן שהפה שקודם לכן לא יכול היה להלל, והלשון שלא היה יכול לשבח, קמים לפתע ומהללים ומשבחים את ה' יתברך? אלא שבחילה נאמר: "אילו פינו מלא שירה כים ולשונונו רנה כהמון גליו", דהיינו איברים גשמיים, אבל לאחר מכן הצטרפו למלאכה גם הרוח ונשמה, כאשר יש בדיבור נופך רוחני, ממילא ניתן להלל ולשבח כדת וכיאות. אם אדם אומר הלל שלם בפה בלבד, יהיה זה שבח חסר משמעות הנאמר מן השפה ולחוץ, אבל כאשר הוא אומר את ההלל עם נשמה ומודה להקב"ה מעמקי רוחו ונפשו, יוצאים מפיו דברי שבח ותהילה הראויים לכבוד הבורא יתברך.

ספר "יחי ראובן" הגדה של פסח

ומחולאים רעים ונאמנים דליתנו

כאשר חלילה המלך גוזר גזרה רעה על האדם, אל מי הוא פונה לעזרה? אין ספק, הוא מחפש שדלנים באמצעותם יוכל להעביר את פניתו לחצר המלכות, ומבקש ממי שגזר עליו את הגזרה, מהמלך בכבודו ובעצמו, כי יסיר את גזרתו הרעה מעליו. אכן למרבה הפלא, היה אומר רבי עזרא ברזל זצ"ל, שונים הם פני הדברים בכל הנוגע לגזרות ששולח מלך מלכי המלכים, כאשר הקב"ה גוזר על האדם גזרה ומפיל אותו למשכב, האדם אינו ממהר לפנות אליו יתברך, אלא הולך לרופא,

ובאמת מדוע לא יפנה החולה אל מי שהביא עליו את החולי? כלום הרופא הוא שעשה אותו חולה אשר יש לו לבקש ממנו כי יסיר את החולי מעליו. ואמנם רב שטיינמן זצ"ל היה אומר, כי בימים עברו הרופאים לא היו מומחים כל כך, אם בכלל היו רופאים, בעיירות רבות הרופא היה דומה יותר לסנדלר מאשר לרופא. האם האנשים מתו ברחובות כזבובים? לא, הם ידעו שאין להם ברירה כי אם להתפלל. דבר ראשון לדבר עם ה', ורק אחר כך לדבר עם הרופא. פעם כשילד חולה, האמא נגשה דבר ראשון לומר תהלים, ורק אחר כך פנתה לרופא. ואילו בדורנו, שוכחים לגמרי שהקב"ה הוא רופא כל בשר.

ספר "ומתוך האור" הגדה של פסח

על כן איברים שפלגת בנו... הן הם יודו

כדי להמחיש את ההסתכלות הנכונה על הגשמיות, שנועדה אך ורק להוות סיוע להשגחת הרוחניות, תהביא רבי שבתאי יודלביץ זצ"ל משל נפלא:

אדם הלך בשוק, לפתע הבחין בהתקהלות גדולה של אנשים ליד החנויות. התעניין מהי הסיבה להתקהלות, וספרו לו כי מוכרים שם שקדים ברבע מחיר. החליט שכדאי לו לנצל את המחיר המוזל ולקנות שקדים לא רק לעצמו אלא גם להוריו, לאחיו ולאחיותיו, ואכן רכש לעצמו כמות גדולה של שקדים. בהגיעו הביתה, החל לקלף את השקדים וכולם היו ריקים! ניסה לקלף שקדים משקית אחרת, אך גם שם כולם היו ריקים! שב בריצה אל המוכר והחל לצעוק עליו בקולי קולות. אמר לו המוכר: מדוע אתה מתרגז? הרי מחיר הרגיל של השקדים הוא ארבעה ממה ששלמת, וכשאתה קונה במחיר יקר שכזה, חצי הכסף 'מתבזבז' על הקליפות ששוקלות חצי ממשקל השקדים שקנית. נמצא כששלמת לי על הקליפות שילמת חצי מחיר ממה שהיית משלם עליהן אם היית קונה שקדים מובחרים. אוי! שוטה שבעולם! הטיח בו הקונה, אם יש בתוך הקליפות שקדים, מוכנים לשלם גם על הקליפות, אבל כשאין בפנים שקדים, הקליפות אינן שוות מאומה. אכילה, שתיה, שינה, עבודה, כל הן "קליפות". אם הן משמשות לצורך עבודת ה', יש להן ערך, אבל אדם שמייחס להן חשיבות בפני עצמה, והן מהוות עבורו מטרת חיים בפני עצמה, כמוהו כאדם שישלם רק על הקליפות ריקות, ללא כל תוכן פנימי.

ספר "יחי ראובן" הגדה של פסח

הלכה: טעמי מנהג לימוד פרקי אבות

טעמים רבים נתנו למנהג זה, ונביא כאן כמה מהם:

- לפי שמשו רבינו נפטר בשבת אחרי מנחה, ופרקי אבות פותחים ב"משה קיבל תורה מסיני", הרי אנו מספרים בכבודו ובשבחו, שכן אחר שמת אדם המנהג שמספרים בכבודו ומעשיו, ובכך תהיה לו מנוחה טובה.

(2) ימי הקיץ מעותדים לחולאים יותר מימי החורף, וכשישראל עוסקים ברפואת הנפש גם גופם מתרפא ונשמרים מן המחלות.

(3) באותם הימים שבין פסח לשבועות מתחיל האדם לאכול ולשתות, ולעסוק ברפואות כדי שיהיה בריא כל השנה, רמזו לו: כשם שאדם חש לתקן גופו ובריאותו, כך יחוש לתקן נפשו ע"י מצוות ומעשים טובים, שהם התרופה האמיתית לנפש, שעל ידם זוכה לחיי העולם הבא.

(4) בעצרת ניתנה התורה, והלומד תורה צריך קודם לדעת דרך לימודה ואיך יתנהג בה אחר לימודה, לכן תקנו ללומדה קודם עצרת כדי שיהיה כל אחד מישראל מוכן לקבל תורה בלב שלם ולהתנהג בה כדת וכשורה.

ספר "בין פסח לשבועות"

פתגם: החולם היום על אתמול יחלום מחר על היום

ספר "שמחה"

חקירה: קניין לאחר שלושים יום

רק המעשה עכשיו אך הקניין לאחר ל' יום, או שגם הקניין עכשיו, ורק החלות לאחר ל' יום (הגר"ח סטנסי (קסא)

ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: עולם הפוך

אמר פעם המלבים: עולם הפוך ראיתי בבית הכנסת, בעלי הבתים מנשקים את ספר תורה בידיהם מרחוק, ואילו נדרים הם נודרים בפיהם מבלי לשלם. למעשה צריך היה להיות להיפך: שיהיו מנשקים את התורה בפיהם ומשלמים את נדריהם בידיהם.

ספר "חד וחלק" חלק א' (דף קכד)

מזל טוב ליום הולדת של אשתי מלכה בת מרים שת"י

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, חיים אהרן לייב בן רבקה, שמחה ג'וזת בת אליז, חיים בן סוזן סולטנה, סשה שלום בן דבורה רחל, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, פייגא אולגה בת ברנה, רינה בת פיבי. זרע של קיימא לרינה בת זהרה אנריאת. לעילוי נשמת: גיינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן משה.

